

NOWOCZESNA WIEŚ –KONKURENCYJNE ROLNICTWO Program dla wsi i rolnictwa

Szanowni Państwo,

Przedstawiając naszą ofertę – Program „NOWOCZESNA WIEŚ – KONKURENCYJNE ROLNICTWO”, pragniemy zwrócić uwagę wszystkim Polakom na nierozwiązane dotychczas problemy, które bezpośrednio mają wpływ na życie mieszkańców wsi i producentów żywności ale pośrednio również dotyczą całego społeczeństwa.

Dysproporcje w jakości życia mieszkańców wsi i miast są w naszym kraju znaczne. W Polsce na obszarach wiejskich mieszka 38,1% ludności (w Belgii 3,4%, Wielkiej Brytanii 8,5%, Japonii 22,6%, Niemczech 14,7%, Indiach 74,3%, Chinach 71,9%). Skala problemu zwłaszcza w porównaniu z krajami europejskimi jest więc duża. W okresie rządów PO-PSL (2007-2011) oraz rządów PIS-LPR-Samoobrona (2005-2007) nie zostały zrealizowane obietnice wyborcze tych partii, zapowiadające zniwelowanie zapóźnienia cywilizacyjnego pomiędzy mieszkańcami wsi a mieszkańcami miast.

W dalszym ciągu opieka zdrowotna i dostęp do dóbr kultury ludności wiejskiej są rażąco gorsze niż mieszkańców miast. Dzieci i młodzież wiejska mają dużo gorszą niż ich rówieśnicy w miastach, możliwość korzystania z nowoczesnej edukacji. Tragiczny stan infrastruktury komunikacyjnej na wsi, a także nie realizowanie programu reelektryfikacji obszarów wiejskich, oddala z każdym rokiem szansę mieszkańców wsi na lepsze i stabilne życie. Mimo znacznego wsparcia producentów rolnych z funduszy Unii Europejskiej kondycja ekonomiczna gospodarstw rolnych w naszym kraju z roku na rok ulega pogorszeniu. Postępuje dekapitalizacja większości gospodarstw rolnych. Sojusz Lewicy Demokratycznej z rosnącym niepokojem ocenia obecną sytuację, gdy te oczywiste fakty nie znajdują zrozumienia i odzwierciedlenia w działaniach rządu. Rządzący angażując swój wysiłek i inwencję w kolejne zagmatwane gry polityczne, zapomnieli o potrzebie codziennej, roztropnej troski o dobro wspólne.

SLD przedstawia propozycje rozwiązań pozwalających na zdynamizowanie przemian cywilizacyjnych na wsi i umożliwiających znaczącą poprawę warunków życia i pracy jej mieszkańców.

Proponujemy działania ukierunkowane na przyspieszenie procesu restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa, które obejmując cały sektor polskiego rolnictwa, szczególną troską i wsparciem otoczą – ugruntowane tradycją i stanowiące podstawowy filar lewicowej polityki rolnej – gospodarstwa rodzinne.

1. Poprawa poziomu życia ludności wiejskiej

Rządy prawicowo-liberalne głównie obarczają mieszkańców i samorządy gminne obowiązkiem rozwiązania wszystkich problemów wsi. Dochody gmin wiejskich w stosunku do ustawowo zapisanych zadań są rażąco niskie.

- + Sojusz Lewicy Demokratycznej uznaje za swój obowiązek wynikający z lewicowej wrażliwości, podjęcie skutecznych działań likwidujących dysproporcje w jakości życia mieszkańców wsi w porównaniu z ludnością miejską.
- + SLD podejmuje zdecydowane działania w celu niwelowania różnic rozwojowych na obszarach wiejskich między regionami kraju ze szczególnym uwzględnieniem regionów Polski wschodniej.
- + SLD przy kształtowaniu polityki rozwoju obszarów wiejskich uwzględnić będzie oprócz rozwiązań dla rolnictwa, także rozwiązania w dziedzinie edukacji, zdrowia, kultury, usług publicznych oraz rozwoju przedsiębiorczości na wsi.
- + Zdecydowanie zwiększymy wielkość środków finansowych na rozwój infrastruktury wiejskiej między innymi poprzez zmianę priorytetów w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich i Regionalnych Programach Operacyjnych.
- + Zapewnimy wszystkim mieszkańcom wsi dostęp do szerokopasmowego Internetu.
- + Wprowadzimy finansowanie edukacji przedszkolnej poprzez subwencję oświatową z budżetu państwa. Przedszkola muszą działać w każdej polskiej gminie.
- + Stworzymy warunki, by w każdej gminie wiejskiej funkcjonowało centrum kultury i informacji (np. salka komputerowa, punkt biblioteczny, kawiarnia,).
- + Aby ułatwić mieszkańcom wsi lepszy dostęp do lekarzy specjalistów wdrożymy program finansowania gminnych „Białych Niedzieli” w ramach kontraktów z NFZ.
- + SLD uznaje za niezbędne ograniczanie wykluczenia społecznego na wsi, a szczególnie w środowiskach popegeerowskich. Konieczne jest rozszerzenie dotychczasowych i wprowadzenie nowych form aktywizacji zawodowej oraz zwiększenie możliwości ośrodków pomocy społecznej. W perspektywie budżetowej 2014–2020 uwzględnimy konieczność dodatkowego wsparcia dla tych polskich gmin, które do tej pory w niewielkim stopniu korzystały z funduszy unijnych. Do tej grupy zaliczamy również gminy popegeerowskie.
- + Dla polskiej wsi konieczna jest pomoc, w celu ochrony i wykorzystania walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.
- + SLD będzie inicjować i wspierać rozwiązania, które będą zmierzać do poprawy i stabilizacji dochodów mieszkańców wsi, zarówno z działalności rolniczej, jak i z innych źródeł związanych z pracą poza sektorem rolnym, bądź prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej.
- + Wprowadzimy szczególne preferencje finansowo-ekonomiczne wspierające tworzenie nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa rolno-spożywczego.

+ Naszym priorytetem w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 będzie poprawa jakości życia na wsi.

2. Poprawa dochodowości i konkurencyjności rolnictwa – wysokie dochody polskich rolników są mitem

Od wielu lat dominującym źródłem dochodów w gospodarstwach domowych na wsi są emerytury, renty i zasiłki. W drugiej kolejności źródłem dochodów ludności mieszkającej na wsi są dochody z pracy poza rolnictwem. Dochody z rolnictwa znajdują się dopiero na trzecim miejscu.

+ SLD stanowczo sprzeciwia się stereotypowi o rzekomo dobrej sytuacji ekonomicznej w rolnictwie. Dochodowość rolnictwa w Polsce jest niska i nie może być postrzegana tylko poprzez informacje o „wysokich” dopłatach bezpośrednich i niskich składkach na KRUS dla rolników.

+ Zwracamy uwagę na fakt, że tylko mała grupa rolników ok. 250–300 tys., jest zdolna do generowania w gospodarstwie dochodów w pełni zaspakajających ich potrzeby bytowe.

+ SLD domaga się zrównania od 2014 roku dopłat bezpośrednich do poziomu rolników państw „Starej Unii”.

+ SLD będzie inicjować i wspierać działania zmierzające do zwiększenia rolnikom pomocy krajowej z budżetu państwa (większe środki na dopłaty do preferencyjnych kredytów, do ubezpieczeń upraw, do paliwa, na wspieranie postępu biologicznego produkcji roślinnej i zwierzęcej)

+ Za stały element polityki rolnej, który powinien zostać utrzymany, uważamy renty strukturalne. Uznajemy je za narzędzie sprzyjające poprawie struktury agrarnej.

Dopełnieniem rent strukturalnych powinno być wsparcie dla młodych rolników chcących rozwijać produkcję w swoich gospodarstwach.

+ SLD będzie wdrażać skuteczniejsze narzędzia sprzyjające konsolidacji gospodarstw o niskim potencjale ekonomicznym w ramach grup producentów. Będziemy także wspierać rozwój spółdzielczości rolniczej na wsi.

+ SLD popierać będzie działania umożliwiające uzyskiwanie dodatkowych dochodów ze źródeł pozarolniczych przez rolników i członków ich rodzin.

3. Wspólna Polityka Rolna Unii Europejskiej nie może dyskryminować polskich rolników

Warunki wsparcia dla polskiego rolnictwa w ramach Wspólnej Polityki Rolnej były przedmiotem kompromisu w trakcie negocjacji warunków członkostwa Polski w Unii Europejskiej w 2004 roku.

+ SLD jest zdania, że występujące zróżnicowanie w poziomie wsparcia dla producentów rolnych w krajach członkowskich UE należy zlikwidować zgodnie z harmonogramem przyjętym w trakcie negocjacji. Po zakończeniu okresu przejściowego w 2013 roku, wysokość i warunki wsparcia rolników w UE powinny być jednakowe we wszystkich krajach członkowskich.

+ W nowej Wspólnej Polityce Rolnej dotacje powinny być przyznawane do hektara uprawianej ziemi. Płatność tego typu powinna być przyznawana wszystkim rolnikom, którzy zobowiążą się do zarządzania i utrzymania obszaru rolnego na z góry ustalonym poziomie.

+ SLD jest także za prostszą formułą wniosków o dopłaty bezpośrednio. Spowodujemy, by wnioski te składane były co trzy lata, a nie co roku jeżeli nie następuje zmiana struktury gospodarstwa i jego wielkość obszarowa.

+ SLD jest przeciwny obniżeniu w budżecie Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020 środków finansowych na realizowanie Wspólnej Polityki Rolnej. Jednocześnie opowiadamy się za wprowadzeniem zaliczkowania dopłat bezpośrednich dla rolników na zasadach obowiązujących w innych krajach UE.

+ SLD zdecydowanie opowiada się za jednakowymi warunkami interwencji na wspólnym rynku produktów rolnych. Popieramy stanowisko producentów i przetwórców mleka dotyczące utrzymania po 2015 roku środków interwencji na rynku mleka i kwotowania produkcji, tak by zrównoważyć podaż i popyt.

+ SLD opowiada się za Polską wolną od roślin genetycznie modyfikowanych. Uznajemy, że do czasu rzetelnego potwierdzenia całkowitego bezpieczeństwa dla zdrowia człowieka i wykluczenia negatywnego wpływu GMO na środowisko, w interesie Polski i polskich rolników leży zachowanie czystości upraw.

+ Opowiadamy się także za tym by produkty zawierające organizmy genetycznie modyfikowane były dokładnie oznakowane tak by konsumenci mogli dokonywać świadomego wyboru.

+ SLD jest za zdecydowanie aktywniejszą promocją polskiej, ekologicznej żywności. Polska zdrowa żywność z ekologicznych gospodarstw rolnych, stając się naszą rozpoznawalną marką za granicą, będzie także jednym z najważniejszych atutów dalszego, stabilnego rozwoju polskiego rolnictwa.

SLD wzywa rząd Rzeczypospolitej Polskiej do uznania spraw wsi i rolnictwa, w tym zwłaszcza przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej za jeden z zasadniczych Priorytetów Polskiej Prezydencji w Unii Europejskiej w II połowie 2011 roku.

4. Ubezpieczenie społeczne rolników, dobrowolny podatek dochodowy dla rolników, ubezpieczenia upraw

+ SLD opowiada się za utrzymaniem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego tylko dla rolników. W Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przy rejestracji nowych ubezpieczonych powinien być przyjęty warunek, że podstawowym źródłem utrzymania rodziny rolnika jest gospodarstwo rolne.

+ SLD opowiada się za zmianą rozwiązania przyjętego w 2008 roku przez rząd PO-PSL, które uniemożliwia rolnikom urodzonym po 1948 roku zaliczania przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej okresów ubezpieczenia innego niż rolnicze. Jest to rozwiązanie krzywdzące rolników, którzy przed objęciem gospodarstwa rolnego pracowali na podstawie umowy o pracę, prowadzili działalność gospodarczą lub byli członkami spółdzielni produkcji rolnej.

+ SLD zaproponuje, aby rolnicy którzy pracują wyłącznie w rolnictwie i dla których praca w swoim gospodarstwie rolnym byłaby wyłącznym zajęciem, płacili na zasadach dobrowolności podatek dochodowy w miejsce podatku rolnego. Dotychczasowy system podatku gruntowego jest niesprawiedliwy.

+ SLD opowiada się za wprowadzeniem obowiązkowych ubezpieczeń upraw rolnych od powodzi, suszy, gradobicia, ujemnych skutków przezimowania i przymrozków wiosennych (pakiet pięciu klęsk), przy jednoczesnym podwyższeniu dopłat do 70% składki z tytułu ubezpieczeń ze środków krajowych oraz Unii Europejskiej.

+ SLD zaproponuje objęcie dopłatami do ubezpieczeń budynków związanych z gospodarstwem rolnym.

5. Poprawa funkcjonowania administracji i instytucji obsługujących rolników i mieszkańców wsi

+ SLD opowiada się za zwiększeniem roli i kompetencji Izb Rolniczych. Izby Rolnicze powinny być partnerem Sejmiku Województwa w zakresie tworzenia i realizacji regionalnej polityki w zakresie rolnictwa, a w szczególności w zakresie obrotu ziemią rolniczą.

+ SLD zachęca Sejmiki Wojewódzkie, aby jak najszybciej korzystały z możliwości zapisów w ustawie o doradztwie rolniczym i podejmowały decyzje o przekazaniu nadzoru nad Ośrodkami Doradztwa w ręce Izb Rolniczych. Doradztwo rolnicze należy wspierać z budżetu na obecnych zasadach.

+ Jesteśmy za prostszą i tańszą obsługą wsi i rolnictwa przez instytucje i agencje rolne. Ze względu na ograniczenia zadań i roli Agencji Rynku Rolnego połączymy ją z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

+ SLD zaproponuje ustawowe gwarancje trwałości dzierżawy. Rządowy projekt wprowadzania rozwiązań wymuszających wykup ziemi z Agencji Nieruchomości Rolnych jest działaniem obniżającym konkurencyjność nabywców, z uwagi na olbrzymie obciążenia inwestycyjne gospodarstwa.

+ SLD uznaje za celowe likwidację Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej i opowiada się za przeniesieniem jej zadań do Ośrodków Doradztwa Rolniczego.

+ W celu ograniczenia uciążliwości powodowanej dużą ilością kontroli przeprowadzanych w gospodarstwach rolnych, SLD połączy 5 inspekcji dbających o bezpieczeństwo żywności w 2.

Proponujemy utworzenie Agencji rządowej na bazie Inspekcji Weterynaryjnej, której kompetencje powinny zostać rozszerzone o część zadań Inspekcji Sanitarnej oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, celem ujednoczenia sposobu prowadzenia nadzoru. Ze względu na zbliżony zakres zadań połączone powinny być również Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych z Inspekcją Handlową.

+ SLD opowiada się za zwiększeniem roli ochotniczych straży pożarnych, kół gospodyń wiejskich, rad sołeckich oraz innych organizacji pozarządowych działających na terenach wiejskich w ustalaniu kierunków rozwoju gmin.

* * *

Sojusz Lewicy Demokratycznej w latach 200–2005, stworzył sprawną i kompetentną administrację obsługującą rolnictwo i zdolną do realizacji ogromnego wyzwania – zapewnienia właściwej obsługi setkom tysięcy polskich rolników i wykorzystania funduszy unijnych. SLD doskonale wie, jak trudny i złożony jest proces dobrego zorganizowania struktur publicznych dla zapewnienia odpowiedniej obsługi rolnictwa i wsparcia rozwoju obszarów wiejskich. Jesteśmy przygotowani aby po raz kolejny wziąć odpowiedzialność za losy mieszkańców wsi i polskich rolników.

Zrównoważony rozwój kraju nierozzerwalnie wiąże się z tworzeniem warunków dla poprawy życia mieszkańców wsi i zapewnienia stabilnej i pomyślnej przyszłości rolników jako ważnej grupy zawodowej. Ciężaru tych zmian nie jest w stanie udźwignąć sama wieś – konieczny jest udział państwa i wsparcie ze strony jego struktur i instytucji. Polityka rolna i silne wsparcie dla obszarów wiejskich – podobnie jak w większości krajów Unii Europejskiej – powinny również w Polsce stanowić jeden z filarów sfery aktywności państwa.

Sojusz Lewicy Demokratycznej niezmiennie prezentuje stanowisko, iż działania na rzecz dynamicznego rozwoju rolnictwa i gruntownych przeobrażeń obszarów wiejskich, to obowiązek a nie łaska rządzących.